

ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΨΙΜΥΘΙΩΝ

Τι Ξηροδρομοποιούσαν αι 'Αρχαίαι 'Ελληνίδες. - Τα ψιμίθια και αι Ρωμαίαι. - Το γάλα της όνου και ο χυμός των κοκκίνων. - Τι λέγουν ο Ξενοφών, ο 'Οβίδιος, ο 'Οράτιος, ο Πλίνιος. - Κίνδυνος δηλητηριάσεως.

Ο Προπρόμιος λέγει ότι, άμα ξεψυχήρη κανείς, πρέπει να πλένεται άπλάς με καθαρό νερό.

Συνήθως όμως ούτε αι γυναίκες της αρχαιότητος άκολούθησαν ποτέ την άρχην αυτήν, ούτε αι σημερινάι μεταχειρίζονται καθαρό νερό προς πλύειν και καθαρισμόν του προσώπου των. Χρησιμοποιούν άντιβέτως σκευασίας πάσης φύσεως προς τον σκοπόν του να καταστήσουν εύχρον την όλην αυτών, και ν' αναπληρώσωσι την ύπό του παιδαγωγικού χρόνου καταστραφείσαν φυσικην ζωηρότητα και άκμην των.

Τι ψιμίθια έχρησιμοποιούσαν όμως αι 'Ελληνίδες και αι Ρωμαίαι κατά την αρχαιότητα;

Αι 'Ελληνίδες πρώτον έχρησιμοποιούσαν κυρίως τον «όϊκον», «Φίκον» οι άρχαιοι 'Ελληνες ονομάζαν το χρώμα διά του όποιου αι 'Ελληνίδες έφρασαν τας παρειάς των, να φρυδιών των, και άλλα του προσώπου των μέρη. Η συνήθεια των πομάδων του προσώπου ήτο όσάντων κοινοίται στις γυναίκες της αρχαίας 'Ελλάδος, κατά δέ τον Ξενοφώντα αυτή προήλθεν έκ της του καθεστηκότος βίου, όστις κατέστρεφε την φυσικην ζωηρότητα και άκμην της όψεως αυτών. Η συνήθεια δε του να μεταχειρίζονται τεχνικά γομάτια προς αναπλήρωσιν της φυσικης του προσώπου λευκότητος και έρυθρότητος είναι άρχαιότατη, ως έξάγεται έκ της του 'Ομήρου φράσεως, «επιχρύσειδα παρειάς». Αι 'Αθηναίαι γυναίκες έφ' όσον έμεναν στο σπίτι δεν έχρησιμοποιούσαν ψιμίθια. Όταν όμως έξήρχοντο του οικου των έφροντίζαν να βαφούν δένοντας, διά να φαίνονται όφραται και αξιέραστα.

Κατά τον Ξενοφώντα αι 'Ελληνίδες έτρυβαν το προσώπο τους με ύζας «έγκροθίτης», για να καθίστουν τας παρειάς των πλέον έρυθράς. Η χρσις όμως των βαφών δεν ήτο αποκλειστικός δια τας γυναίκας, αλλά και δι' αυτους τους άνδρας, Δημητριος ο Φαληρέω; ενέκριβε διά ριζών διαφόρων φυτών το προσώπον αυτού αγιασε ύπερ-ε να έξη ηρωδεση όστι και να φαίνεται όφρατος!

Η χρσις των ψιμιθίων ήτο επίσης κοινοτήη μεταξύ των Ρωμαίων γυναικών. Κατά τον 'Οβίδιον αι Ρωμαίαι μεταχειρίζοντο πλείστας όσας σκευασίας για την διατήρησιν της έλαστικότητος, της φαίδροτητος και σιελπνότητος του δερματός των, άκόμη δε και γάλα της όνου!

'Επίσης μετεχειρίζοντο και μεταν άλοφην ή οποία κατασκευάζετο από φυλάς όφριζέμενων πτηνών και ή οποία — ως λέγει ο 'Οβίδιος — καθιστούσε το προσώπον και αυτού του καθρέπτον σιελπνότερον!

Ρεμβόδες όμως και μελαγχολικά ως ήσαν αι Ρωμαίαι γυναίκες δεν έπεριφρονούσαν και το νερόν χρώμα. Μετεχειρίζοντο δε προς τούτο διάφορες άλοφες που τας παρουσιάζουν ένκάτω; χλωμές και ίδιως αλόφροντο με χυλόν κοκκίνον όστι και τρείς φορές την ήμεράν..

Το χλωμό χρώμα του προσώπου καθήνεστι έτσι της μόδας στην Ρώμην μεταξύ των γυναικών. Ο 'Οβίδιος γράσει σχετικώς δι ακάθ-θε γυναίκα: «Γ' αγαπά προέπει να είνε χλωμή! Το χλωμό χρώμα είνε το μόνον που πηγαίνει όστις γυναίκα».

Για τον αυτόν σκοπόν, χάριν της όφροτητος; δηλαδή, αι Ρωμαίαι έπιταν καθημερινώς ως άναφερεί ο 'Οράτιος και άεγχυμα κιν-μίνου!.

'Επίσης κατά τον Πλίνιον ο μαυρογόορος είχε την ιδιότητα να εξαφανίζη όχι μόνον τας πανάδες του προσώπου, αλλά και αυτά τα σημάδια των τραυμάτων! Το τοιοούτο όμως θεωρείται ως άνεκριβε- ύπό των νεωτέρων.

Και μετά όμως την πτώσιν των Ρωμαίων ή χρσις των ψιμιθίων ήτο μεγάλη εις όλους τους λαούς. Μόλις δε περί τας άρχάς του Ιθ' αιώνος ήλανεσθή αυτη, Σήμερον έν 'Ελλάδι και εις την Εύρώπην γίνεται κατάχρησις των ψιμιθίων του προσώπου. Γι' αυτό δεν πρέπει ν' άπορεί κανείς για τας πολυαριθμους δηλητηριάσεις, αι όποιαι έξ αιτίας αυτών συμβαίνουν, άρκει ν' αναλογισθί ότι σήμερον όχι μόνον το προσώπον, αλλά και τας χείρας και τους όμους άλείφουν αι γυναίκες, με δηλητηριώδεις ούσινας, αι όποιαι δύνανται να προκαλέσουν σπουδαίαις και σοβαράς άσθενείας. Ο 'Αλχημιστής

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

[Μετάφρασις έκ του 'Ιταλικού και ύπο-σημειώσις του κ. Χαριλ. 'Αντωνιάου].

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Δέν έπαψε να μου μιλή, στο χρονικό αυτό διάστημα, δεν είχα όμως ιδέα για την σπουδαιότητα του προσώπου, που συνδιαλεγόμουνα μαζί του.

'Από τ' Αργοστολί ο πατέρας μου μ' ώδήγησε στη Σχολή, που τ'όρασε ο λόρδος Guilford (1) στο φρούριο του 'Αη-Γιώργη (2), για να με βάλη έκεί οικότροφου. Είχαμε την τύχη να βρούμη' έκεί το Λόρδο προσωπικώς. Ο Βάρβαρ, που ήταν τότες ένας από τους καθηγητάδες και μ' έγνορήσε από τ' Αργοστολί, με παρουσιάζε ο αυτόν, για προπέηη και αυθάδα κ. τ. λ. Ο Λόρδος μ' έσφιξε στην όγκαλιά του, λέγοντας: «Αυτά τ' άγόρια είναι που μ' άρέσουν.»

Σ' αυτην τη Σχολή λίγο ώφελήθηκα, κ' έκαμα έξεναντίας πολλές διαβολιές. Ο Βάρβαρ είχε δίχρη. Ήταν έκεί 15 νεαροί οικότροφοι στο ίδιο σπίτι και ο έπιμελητής κατοικούσε μαζί μας. Ήμαστε όσως τόσο παραξίες, που ο ίδιος ο έπιμελητής, ένας θυμαίνιος Άγγλος, ο Κοκ Thistlethwaite, υποχρόδθηκε, λίγο ύπερα, να ζήτηση σπτι, έξω στην κομπόλη. Τότε πεύ άλεύθεροι έπίμαμε πύες, πολλές διυβολιές, που το άσβεστομα των μεσοτόχων της άκουσας, που συγκεκρονόμασε όλοι, δεν άγγρησε να πωη καιτό.

Έν' απόγοιμα έσφύρατε τα σεντόνια από τα χροβρίτια μας, τα φρέμασε σάν έπενυδτες, κι' έπήγαμ' έτσι να περπατήσωμε στον κυριότερο δρόμο της κομπόλης. Μπορεί κανείς να φαντασθί την έπληξη των κατοίκων. Ο έπιμελητής μες κυνήγησε άμίσωσ και μες ξαναώδηγησε, φωνάζοντας: στο σπίτι, στο σπίτι: Θά ήμπερούσα ν' άναφερω έδώ πλθώς; άι' αυτές τες; τρέλιες; παουργιές. Θά ειτώ μόνον πός αυτές; οι τρέλλες λίγο έλαεινε να μου κόψουν τη ζωή. Μία φορά έπεσα από ψηλά και με τη όχηη κι' έμεινα μακρό διάστημα άνάσθητος. Στο τέλος του λογαριασμού έπήρα έναν πλεύριτη κι' ο πατέρας μου ήρθε και με ξαναπήρε στο Ληζούρι. Τώρα οι νέτοι μας είναι πεύό φρόνιμοι.

Στο Ληζούρι βρήκα τότες έναν καλό δάσκαλο της 'Αρχαίας 'Ελληνικης (3). 'Αρχισα να αισθάνομαι την άμάθειά μου σ' αυτην τη γλώσσα κι' έδοκίμασα γι' αυτό ντυσθί. 'Εβράδθηκα λοιπόν μ' έπιμονη στη μελέτη. Όλο όστι γνωρίζω από την 'Αρχαία 'Ελληνική, τονε; το έμαθα, στο διάστημα λίγο περσιότερο του ενός χρόνου. Τα τελευταία μου μαθήματα άπόβλεπαν στες τραγωδιές, του Εύριπίδη.

Στά 1828 ο κόμης Δελλαδέτσιμας, ο θεός μου, με πήρε μαζί του στην Κέρκυρα, όπου ήταν διακίτης και μου έδωσε μία δασκάλου; του; Κοκ; Κοκ; Ανδρέα Κάλλιο (4), παιδί του αυεργάτη του Φέσκολου, και το Βικέντιο Νανονόστη (5). Οι δύο αυτέι Κίριοι έμειναν ύπερα φίλοι μου. Ο Κάλλιος, φυσικός σοβαρός και σκεπτικης, έτοιμος πάντα να λυπηθί, μου έδωσε ιερικά μαθήματα για κείνο, που όνομάμε, «τέγη του συνθέτεαν και που ήταν έξισσηρες εις το να συγγράφη κανείς σε διάφορα στίλ; μου τα διώρθωνε, μου έδειχνε τά λάθη και μου έδινε κανόνες νάν ν' άποφεύγω. Ήμαστε τρείς στην τάξη αυτη, οι δύο όσως συμπαιδιώθημε μου αναγκάσθηκαν να παρατηρήθουν άπ' αυτές τες έξόσησεις, για τές όποιες δεν αισθάνοντανε ούτε δυνάμεις ούτε όρεξη.

Ο Κοκ Νανονόστης, που έπειτα, για τες φιλολογικές του εργασιές, έγινε μέλος της 'Ακαδημίας της Crusca (6), ήταν άντίθετα χαμητόρας όνοτοκικηρός και παιδορός. Έγχαφε στίχους και μικρά σατυρικά ποιήματα με πολύ πνεύμη. Μου έδωσε στη σάτυρα παραγώγιαμα. που αισθανόμουνα εχρησάτηση για να έχωλό άμέσως, προσπαθώντας να φτιάσωμε μικρά ποιήματα, κατά μίμηση των ιδικων μου. Μου τά διώρθωνε. Τόν παρακολούθησα και σε μία σειρά μαθημάτων όπορσιχής.

'Αγόγερα ύποχρόδθηκα να φρονίση έναν δλόκληρο γεμίματα στο 'Όνιο Πανεπιστήμιο, για ν' άκούσω να νομικά μαθήματα του Π. Καρούσου (7) και τα μαθηματικά του Καρανιού (8), με τση άποτυχιή, γιατ' ήταν άντίθετα στες όρεξές μου.

Στά 1833 ο κόμης Δελλαδέτσιμας, σήμενος με τον πατέρα μου, με ξαναπήρε στην Κέρκυρα. Ήταν τότες Γερούσιασής και με χρισιμοποιήσε για βοηθό στη Γραμματεία της Γερούσιας, με άμοιρη 30 κολωνάτα (9) το μήνα.

1) Σ η μ. Μ σ τ. Ο Guilford, φιλέλλην Άγγλος (1766-1827) είναι ο ίδουτης της 'Όνιο 'Ακαδημίας μέλος στην Κέρκυρα.
2) 'Αη-Γιώργη ή Κάστρο. Φρούριο 'Ενετικό, παρ'εφου 1 ώρα από τ' Αργοστολί μ' ένα μικρό χωριούσκι σημερα. Ήταν πρωτεύουσα της Κεφαλονιάς μέχρι στα 1771.
3) Ο Εγγένιος Αισώνης.
4) 'Ανδρέας Κάλλιος (1792-1869). Ο Ζακυνθιός ποιητής έδίδασκε τότες στην 'Όνιο 'Ακαδημία φιλοσοφία.
5) Βικέντιος Νανονόστης από την Τσκάνη της 'Ιταλίας, έδίδασκε πρώτα στην Κεφαλονιά κι' ύστερα στην Κέρκυρα. Ήταν δυνατός 'Ελληνιστής.
6) Crusca—Παρήφορη φιλολογικη 'Εταιρία στην Φλωρεντία της 'Ιταλίας από τον 15ον αιώνα.
7) Πασιάλης Καρούσος (1789-1847). Γεννήθηκε στην Κεφαλονιά. Αιτά μιος νομικός, Δοφιστήρης το 1824 καθηγητής του δικου και του Ρομ. δικου στην 'Όνιο 'Ακαδημία.
8) 'Ιωάννης Καρανιός (1781-1804). 'Από το Κάστρο της Κεφαλονιάς. Παρήφορη Μαθηματικός, Δοφιστής της 'Όνιο 'Ακαδημίας το 1825.
9) Κολωνάτα. 'Ισπανικό νόμισμα όσημείνω=30 δραχ.